

ივერი

ბაზეთი ღირს:

ბაზ. კ.	ბაზ. კ.
12... 10—	6... 6—
11... 9 50	5... 5 50
10... 8 75	4... 4 75
9... 8 —	3... 3 50
8... 7 25	2... 2 75
7... 6 50	1... 1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

„ივერი“ ტელეფონი № 227

ბაზეთის დასაბარებლად
 და განკუთვნილია დასაბეჭდად
 უნდა მიმართონ რედაქციას წყნარ-სოფელს,
 გიგარც, საზოგადოების ცენტრალურის
 ოფის განცხადების:
 ჩველსტრიტი სტრუქტორ პირველ კვარტალში
 16 კაბ., მუდამეზელ—8 კაბ.

„ივერი“ ტელეფონი № 227

ილიანი ალექსანდრე ასული ბაბაშვილსა აუწყებს ნათესავთა და ნაცნობთა, რომ მორჩილად დასრულდა ციხისგან
გესარიონ ლავითის ძის ვაგაშვილისა
 ორს ქრისტიანობის თვის, ხუთშაბათს, 10 საათზედ ვერის წმ. იოანე დღვის მღვდელის ეკლესიაში გარდასდო იქნებამ წირვა და პანაშვიდი მოცალბელების სულის მოსახსენებლად.
 (2—1)

„ივერი“
 გამოვა 1900 წელსაც
 იმავე პროგრამით, როგორც წინაა.
 გაუთის დაბარება შეიძლება შემდეგის ადრესით:
 ტფილისი,
 „ივერი“ რედაქცია,
 ნიკოლოზის ქუჩა, 21.
 „ქართულთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელების“ განცხადებას
 სახელის ქუჩა, ბანკის კარგისა და
 ბაქოში, სიდეკეას წყნარის მღვდელის, ნიკოლოზის ქუჩისკენ, ქაღალთა-როვის ქარაქის ბარ-დანარ.
 ტელეფონი № 227.
 საფოსტო ადრესი:
ТИФЛИСЬ. Редакция „ИВЕРΙΑ“.
 შედგება წელიწადში ერთხელ: ვინც გაზრდის ამ თვეით
 მთელს წელიწადს, ამას შეუძლია წლის სულ-მოსაწერი ფული ნაწილ-ნაწილად შეიძინოს ამაგად: ხელის-მოსწერის დროს 3 მან., პირველ
 მარტს—2 მან., პირველ მაისს—3 მან. და პირველ სექტემბერს—2 მან. სი-
 ფლის მასწავლებელთა გაზრდა წელიწადში 8 მან. დაერთობას, ნახევრის წლით
 4 მან.

ქართული თეატრი
 სეზონის 2 დეკემბერს,
 ქართულის დრამატული საზოგადოების არტისტებისგან წარმოდგენილი იქნება
 მოსკოვის დარბაზის სტუდენტების სასწრაფოდ
ფეხლილია
 კომედია-დრამა 2 მოქმედი. ოპერ. გ. აბაშიძის.
კუნწი
 კომედია 2 მოქმედი. გ. ერისთავისა.
 მონაწილეობას მიიღებენ: ქნინ ნებიერიძისა, გარეული, ჯავახიშვილისა, აბ-
 ხაზიშვილისა; ბანი აბაშიძე, მესხი, ვედენვალი, სვინიძე, შათირიშვილი,
 აღმაშენებელი და სხვ.
 ადგილების ფასი ჩვეულებრივად
 დასაწყისი 8 საათზე
 რეჟისორი **ნ. აბაშიძე** და **ქ. მახანი**

**პირველი პერკო სამეურ-
 ნალო**
 ექიმის ნავასარდიანისა
 (სუკიაში, ვორონიცის ძეგლის პირდაპირ)
 ავადმყოფთ იღებენ ექიმის ყოველ
 დღე კვირა დღეც ვარდა.
 დილაობით:
 ბ. ა. ნავასარდიანი, 11—12
 საათი. საღმრთო, ვენეროლი (სი-
 ფლისი) და საზარდეს ავადმყოფო-
 ბანი.
 შ. ა. ჩიქოვანი. 9—10 საათი. სწე-
 ულებანი: თვლისა, შინაგანი და ნერ-
 ვებისა.
 ზ. ი. ბაბუნაიანი—დილის 11
 —12 ს. ქალთა და ბავშვთა სენთი
 ავადმყოფებს.

სულ ფსიკონსილუმისა და ოპრაციუმი-
 სათვის—მორჩილებით.
მ. ბ. არმანიძე—ფილოსოფის
 სახელში მსურველთა მასსახეს. აუტორის
 ყველი და გამართავს საეპიგრაფიკო გემ-
 ნასტრასტის ქვიშის დანიშნული. მიმ-
 რთონ 11—1 საათი.
 დარქტორი სამედიცინოს დოქტორი
 ზედინისა ნავასარდიანი.
 Первая частная лечебница Д-ра На-
 васардиани.
 Тифлиси, противъ памяти. Воронцова.
 (—1—1)

**ტფილისის პერკო
 სამეურნალო**
 მეურნეობის
 მიხილ გედეგანიშვილისა
 ავადმყოფებს იღებენ ყოველდღე
 ავიან დღეების კარდა
 დილით:
 3. ი. ბიჭინაძე—გზისა სწე-
 ულებანი. 8—10 საათი.
 3. ზ. ბაბუნაიანი—შინაგანი
 —9—10 საათი.
 4. ქ. მინიძე—სადარბაზო
 (საქრატოვო). 10—12 საათი.
 6. ბ. მულინი—ფილოს, ფილოს
 და ცხენისა—10¹/₂—12 საათი. (ორ-
 მხართან, ორს შინაგანით და პრა-
 ვიციანობით).
 5. გ. შატილოვი—თეატრის 12
 —1 საათი.
 6. ზ. შიშინიძე—ბავშვების (ორ-
 მხართან, ორს შინაგანით და პრა-
 ვიციანობით)—12—1 საათი.
 3. ლ. მარკაშვილი—12¹/₂—1¹/₂
 საღმრთობით.
 ი. დ. ბაბუნაიანი—სიფილისისა,
 განისა და საზარდესი—1¹/₂—2 საათი.
 8. ბ. ბაბუნაიანი—წერ-
 პისა და წამლობა ელექტრანთით—1—2
 საათი.
 ქ. ი. ბაბუნაიანი—ფილოსა,
 ფილოსა და ცხენისა—2—3 საათი.
 (სამედიცინო, ხელოვნათობით და
 შინაგანობით).
 საღამოთი:
 4. ბ. ბაბუნაიანი—შინაგანი
 და ბავშვების—5—6 საათი.
 5. ი. ბაბუნაიანი—ფილოსა და ცხენისა
 —6—7 საათი.
 სამეურნალოს აქვს საწოლი ოთა-
 ხები და კანინტი ბაქტერიოლოგიურ
 და მიკროსკოპულ გამოკვლევათა-
 თვის.
 ფსიკონსილუმისა 5¹/₂ კაბ.,
 დანარჩენი—მორჩილებით.
 გეგია, ნავასარდიანის ქუჩა, სასჯა სს-
 განსაჯლისა, № 21 (ქანსტროვის ქუ-
 ლის პარკთან).
 დარქტორი სამეურნალო **ბ. ა. ბა-
 ბუნაიანი**

ქ. ს. გელიშვილი
 მიიღებს
 მდილეს
 მდილესა, ცხინოლისა და შავთის
 ავადმყოფებს.
 დღე. 9—11 ს., საღამოზე 5—7 ს.
 მიხილის ქუჩა, ნიჭიერების ეკლესიის პირ-
 დარი, Михайловская, противъ бирки.
 (100—31—49)

მთავრობის განცხადება
 დანიშნულ იქნენ: რატისტრი
 არქივანიძე ბაქო გუბერნიის პოლი-
 ციის დარბაზი ინსპექტორის თანად.
 აღმასრულებლად და პირველად მეს-
 ხიშვილი და ქვანი ტფილისის გუ-
 ბერნიის პოლიციის დარბაზი ავადმ-
 ბუნაიანი.
 ТИФЛИСЬ. —

**29 ნოემბერს ტფილისის გუ-
 ბერნატორმა** წინადადება მისცა ქა-
 ლაქის მოურავს, რაც შეიძლება სა-
 ჩქაროდ წარმოიდგინეთ იმ დადგე-
 ნილებითა ბიბეტი, რომელიც შეეზე-
 ბა ხმ. თუმანოვის პასუხის გეგმაში
 მიცემის დაფასების ქალაქებში სი-
 ყაღბის ჩადენის გამო და აგრეთვე
 იმის, თუმანოვის, განცხადების მისის
 ხნისაზიგან გამორიცხვის შესხე-
 ბო. ამისთან გუბერნატორმა სიხო-
 ვა მოურავს, დაანჭკეთ 8, 15 და
 23 ნოემბერს ქალაქის სამკის დიდ-
 გენილებითა წარმოადგინა.

ტფილისის გუბერნატორმა
 განსაკუთრებულ კომისია დანიშნა
 ტფილისის პოლიციის მოხელეთა
 შეთარაღების გასაშინჯად და მისის
 ავარგინაშვილის შესამოწმებლად.

ტფილისის საზოგადოების სასწე-
 ულებო აზიგან მისწავლეთა სა-
 უეტესო ხატვის ნაშეუბის აღბომა
 პირველი 1900 წლის მთელი გი-
 მოუყენებლად გასაგზავნად.

ინეწერმა ლინდლიმ ქალა-
 ქის ინტერნთან და წყლის მიღების
 მშათელთან ერთად დათავილები
 ნატარის წყაროები და შესუდა
 ქალაქის წყლის მიღების გაფართო-
 ების პროექტის შემუშავებისა. ამდღე
 ვებში გადმოცემის წევრთა დანიშნ-
 ტენიანობის განზრახვა აქვთ გაეგზა-
 ვონს ამ წყაროების ხელმეორედ
 დასათვლიერებლად.

ტფილისის სასტუმრო ადმი-
 ნისტრაციის განკარგულებით, ცხენ-
 ვლის ნაწილში გაგზავნა იქმნა
 ოარი ბეთალი საქონლის ქირის წი-
 ნააღმდებ საბძოლველად.

რადგან ტფილისის მარტის
 სოფ. პატარა თიანეთისა და კობში
 და აგრეთვე გორის მარტის ცხენ-
 ვლის ნაწილში საქონლის ქირი გან-
 ნდა, ამის გამო ტფილისის გუბერ-
 ნატორმა შეამდგომლა ადორა ქა-
 ვისის უმაღლეს მთავრობის წინაშე
 იმის შესახებ, რომ დეკემბრისათვის
 5,000 მან. კრედიტი გადართოს ქი-
 რთან საბძოლველად და დაბოც-
 საქონლის პატარათა დასაიღლი-
 ებლად.

მინს, (სლ. მან.) 21
 ნოემბერს აქ აკუთმბეს სამრეკლო
 სკოლა. კურთხევის დაესწრნენ სამ-
 მ. რიგენსკის ნება დერთო დაარ-
 სონ მებრეგბათის სამექანიკო ქარ-
 ნის საზოგადოება. ძირის თანა სა-

ზოგადობისა უდრის 500,000 მან-
 ნეთს, რომელიც გაყოფილია, 1,000
 აქიკადა. აქეია ჰირის 500 მან.

ტფილისში ჩამოიდგნ თერ-
 გის ოლქის უფროსი, ბაქოს, ქუთაისის
 და შავიზღვის პირის გუბერნა-
 ტორები, ვანჯის ვიცე-გუბერნატო-
 რი და ზაქათალის ოლქის უფროსი.

ყარის რკინის გზა ჩიბარა
 ამირ-ვაჯისის რკინის გზის სამმარ-
 თელომ 1-ლ დეკემბრიდგან.

ქალაქის გაეგობისა და სი-
 ფინანსო კომისიის-მერ შედგენილ
 ხარჯთ-აღრიცხვით, ქალაქის 1900
 წლის შემოსავალი უდრის 1,238,235
 მან. და 64 კ.

ტფილისის გუბერნატორმა ნე-
 ვა დართო შედგენილ იქნას წლის
 გორის მარტში სამეურნალო თანხა
 ვარდასახლის აკრეფით უფთ ქერზედ
 50 კ., სიმინზედ—50 კაბ. და პურ-
 ზიდ—70 კ. სეტყვისა და წყალდი-
 ლობისაგან ყველსზედ უფრო დაზი-
 რალბული სოფლები განთავისუფ-
 ლბულ იქნება ვარდასახლისაგან.

ბორჯომისა და ქ. ახალცი-
 ხეს შუა გზაზედ ცეცხლდ მიმოსვლა,
 რომელიც ზეგების გამო შეწყვეტი-
 ლ იყო, 26 ნოემბერს განახლდა.

1-ლ ნიჭრიდგან ქ. ბათუმში
 დარსებულ ქალაქის საყსაბო ლუქანი.

აკაკი ბატონიშვილი, რომ
 ოსურების ქალაქის მორავანა თავ.
 ნ. თავღირიძემ შეამდგომლა აღ-
 ძის სითანდლო მთავრობის წინაშე
 იმის შესახებ, რომ თუ შეუძლებელი
 იქნება კონცესია მიიღეს ქალაქ
 ოსურების ნატარების საღმრთიდან
 ოსურებთან მდინარის გზის შტოს
 გასაყენად, მაშინ ეს კონცესია თვი-
 თონ თავღირიძეს მიეცეს, რომე-
 ლიც თავისის ხარჯით გაიყენას ამ
 გზას.

29 ნოემბერს კიათურის რკი-
 ნის გზის შტოზედ, მე-32 ვერსზედ,
 საქონლის მატარებლის გაყლის
 დროს მიიღგან ჩამოვარდა დიდი
 ქვა, რის გამო ორთქლმავალი ლან-
 დაღს გადასცდა წინა ბორბალით.
 რადგან ორთქლ-მავალი ერთმანდ
 იქნა შეჩერებული; ხუთი ცალიერი
 ვაგონი ერთმანეთს მიაწყდა; აგრეთ-
 ვე ლინდაღს გადასცდა და დაზიან-
 და. (ტფ. ფ.)

ქუთაისი. კვირას, 5 დეკემბერს,
 ქუთაისში აპრობენ სალიტერატურო
 საღმრთის გამართვის გაბრეილ ემს-
 სობის სახელმწიფოდ დაარსებულ
 კომისიის სახელმწიფოს სასაგებლოდ.

ხედველი და მასწავლებელი, სკოლა ჯერ-ჯერობით მოთავსებულია მ. თომა ასათიანის სადგომის ერთს ოთახში.

* ამბრო-გაგასიას რეზინს გზის სადგ. მუხრანის საფარიდან მტკარებულა შექრებულ ეჭვს გზის დაზარალებულს წიაღის ნაწილს ჩვენების გამო. აღმოჩნდა, რომ გზის საფარსთან თავს დასხმადნენ ვიღაც პოტოტ-გამზარსკველნი და თოვლებს სრლადი თანჯარაში მიხედა შეეჭრათ, შენამუსს თუ არა დაქარბულა, პოტოტ-გამზარსკველნი მატარებლენ.

* 27 ნოემბერს, მიხეილის ქუჩაზე, რუჟის სახლი, ერგის გუბერნიის გლეხის შულმა 14 წლის ყმაველმა საკუთარავტომე, ჩხების დრის დანი დასტრა თვით აშხანად გარის მარხის გლეხის შული 16 წლის ყმაველი ნიკოლოზ ნაღიაძე და თითონც მსუბუქი ჰქონდა მიიღო თავში.

მალაქის საბჭო

29 ნოემბერი წარსულის კრების ანგარიში წაკითხვის შემდეგ, საბჭო შეუდგა მორიგ საქმეების განხილვას. გამგეობის წევრმა ბ.ნ. ხოსროვემა წითელა ქალაქის საქვეთო საგუბერნიო საკრებულოს დარღვევებზე საბჭოში საქმის წარმოების შესახებ. როგორც ეკითხა, საბჭოს განსაკუთრებული კომისია პავლე არჩველი, რომელსაც უნდა შეემუშავებინა ინსტრუქცია, რომლითაც უნდა ეხელმძღვანელებინა საბჭოს. საგუბერნიო საკრებულოს ქ. დაუდგინა, რომ კომისიის მუშაობა ამ საქმისათვის შეტარა, რადგან კანონმდებლობაში გარკვევით არის აღნიშნული, თუ რა წესით უნდა წარმოებდეს საქმეები წესიერ კრებებზე და ქალაქის საბჭოებში. კრების აგრეთვე მოხსენდა, რომ შინაგან საქმეთა მინისტრმა, ქალაქის თვითმართვლობის თხოვნის თანხმად, დაამტკიცა ნიხრი ქალაქის ბაქსია,

რომლითაც თითოეულს დასაკლავ კამბინულ გვერებზე გარდასხდელი 10 კ. და ძროხაზე ანუ ხარზედ ნ. კაპ. შემდეგ ქალაქის მოურავმა გააქცნა საბჭოს თავისი მისილი და ლეპეშების შინაისა, რომელითაც ერთი გაუშვანია მის 7 ნოემბერს კეთვისა და გლეხის მისტროპოლიტის ორანციასათვის ბიხრის 50 წლის იუბილისთვის და მეორე ერგვის პოლკისათვის, რომლის ტვილისში უმდილოსანის შემდეგ 100 წელიწადის შესრულდა ამა წლის 26 ნოემბერს. და საბასუბო დებეშები მისტროპოლიტის ორანციეს და დასახლებულ რაზმის უფროსისა.

გამგეობის წევრმა ხოსროვემა საბჭოს წაუკითხა შენატი დადგენილება ქალაქის მოურავის საჩვირის შენატი ქალაქის საქვეთო საგუბერნიო საკრებულოს განაჩენზედ, რომლითაც ქალაქს სახლის ქირა უნდა ექლია იმ დაბალის ჯარის კაცთა ოჯახობისათვის, რომელთაც თუმცა სამსახურის ვადე უკვე შეუსრულდა, მაგრამ კიდევ დარჩნენ სამსახურში. სენატი უაჩინოდ უცნეო საგუბერნიო საკრებულოს დადგენილება და ქალაქის მოურავის საჩვირის შეუწყინარებია. ხოსროვის ა. ა. აქანჯას წინადადებით, საბჭომ დაავლია გამგეობას, იშუაღდგომლოს სიდაჯერარს, რომ ამ საქმეზე დახარჯული ფულიები უაჩნეი დაუბრუნდეს ქალაქს.

შემდეგ საბჭომ მოიხილა ბ.ნ. გუბერნიორის წინადადება, რომ ეგერის ბორანზედ ნიხრი დააწყებს გამგეობაში და აგრეთვე კამენებსა, ხარგებს და სახელმწიფებელ გარდასახე და დასწესდეს. გამგეობის წევრმა ბ.ნ. შესტაკოვმა წაითხა კომისიის მოხსენება ქალაქის ლომბარდის 1898 წლის ანგარიშის რევიზიის შესახებ. ხოსროვის ბ.ნ. ექსლავი, შორაოკმა იკთხა, რა მდგომარეობა-

შია საუნივერსიტეტო თანხა, და ბ.ნ. შესტაკოვმა უთახუხა, რომ ის მომგებინა ქალაქდებელ აქცია გამგეობაში და ხელმსაღმებელ ხოსროვის არის შინაბული.

დასარულ კრება შეუდგა ბელგის უსახელო ხაზოგადობისა და ქალაქის ხელმეურლობის პროექტის განხილვას. როგორც ვიცით, ბ.ნ. გუბერნიორმა მოსთხოვა გამგეობას, რომ ჯერ ხელმეურლობის ხელმეურლობა პროექტი წარმოამდგინეთ და მეორე ვიფიქრებ, დავამტკიცო თუ არა საბჭოს დადგენილება ქალაქის ტყეების რევიზიის იჯარით გაგემის შენატი ბელგის უსახელო ხაზოგადობისათვის. გამგეობამ, ამ წინადადების თანხმად, მოლაპარაკება გაუშარაიას ამ ხაზოგადობის დირექტორ ბ.ნ. რომბთან, ამ უკანასკნელს მოუწერია გამგეობისათვის, რომ შარაის მასალები გაძვირდა, ფულის სარგებელმა იმატა როგორც რუსეთში, ისე საზღვარ გარეთ და საზოგადოების აქცევის ფსი დადაულ ბრუბეზელ, ამიტომ წარსულს წელში დაწერული ხელმეურლობის რამდენიმე ცვლილება უნდა მოეხდინათ, რომლითაც ქალაქს ბევრი არა დააკლებინარო. აი, სხვათა შორის, რაც ცვლილებას თხოვლობა ბ.ნ. რომბ:

ხელმეურლობის პროექტის წით, ორთახეობის ლიანდაგი უნდა 1 წით საზოგადოების საგუბერნიო სატუსალომდ. რომი თხოვლობს, რომ ეს საქმე დადებულე იქნება, ვიდრე საზოგადოების ლიანდაგის თითოეულ ვერსტიდან წლიურად იყო ათასი მანეთი მაინც არ ექმნება შემოსავალი. საბჭოში ხანგრძლივი კამათი ასტყდა. ხ. ა. ს. ბაბოვი იმ აზრს ადგა, რომ საბჭო სრულად ნუ გა-

წილიას შეცვლის პროექტს ხელმეურლობის, რადგან გუბერნიორი მხოლოდ იმს თხოვლობდა, რომ ხელმეურლობა პროექტი უნდა წარმოიდგინათ. ხოლო რადგან რომი უარს განაცხადა ხელის მოწერაზე და ახალი პროექტი დადალო, გამგეობამ მხოლოდების გარეშე აცნობა ბ.ნ. გუბერნიორს. ხ. მ. ო. დლოუხანოვის აზრით, ქალაქს ნება არა აქვს რომის წინადადება შეიწქაროს, რადგან განუთებ მდებედილ ქალაქის განცხადებაში გადაჭრით იყო მოხსენებული, რომ მოიჯარადრემ სატუსალომდ უნდა მიეყვანოს.

ხ. მ. ა. ალიხანოვმა განმარტა, რომ რადგან ანგარიში წიგნები გვერდ ხელთ არ არის, საიდგან შეგვიძლიან ვიცოდეთ, როდის ექმნება თითოეულ ვერსტზედ 20,000 მანეთი შემოსავლი საზოგადოებისად, ვ. ი. 32 წელიწადისა, რომ ასეთი შემოსავლი ეხლავე ჰქონდეს და შეიძლება, ამის წლის შემდეგც.

ბ.ნ. ალიხანოვს წინადადების თანხმად საბჭომ დადგინა, რომ ხსენებულ ლიანდაგს გაყვანა საგუბერნიო სატუსალომდ დაამთავროს მოიჯარადრემ არა უკვიანეს 6 წლის. ხელმეურლობის დამტკიცების დღედ.

ლიგაზიაც 6%-ის ნაკლებ არ იზოვება ფული, 600,000 მანეთის მოცემა ამ თვეთ არ შეუძლიან საზოგადოებასო. ეს საგანი, ხ. მ. ა. აღასანოვას წინადადებით, ასე გარდასწყვიტა საბჭომ: როცა ფულის სარგებელი იმ დონეზე დადგება პროექტში, რა დონეზედც იდგა წარსული წლის 25 დეკემბერს, როცა ხელმეურლობის პროექტი დაიწერა, ქალაქს ნება ჰქონდეს მოსთხოვოს საზოგადოების ამ თვეთ ხსენებულ თანხა 4%-ად.

მე-36 § ამათს, რომ იჯარის ვადე თავდებო, როცა ხელმეურლობის დამტკიცებინა 31 წელიწადი, 8 თვე და 5 დღე გაველი. ბ.ნ. რომი თხოვლობს ცხლა, რომ რადგან აღდგენა ხნის განმავლობაში ხელმეურლობა არ დამტკიცდა, საზოგადოებამ ზარალი მანახა, და რადგან ქალაქს ამით არა დააკლებდა, ოთხი თვე კიდევ მომზადდებდა, ვ. ი. 32 წელიწადისა, უკანასკნელ საიჯარო წელიწადს, როგორც წინასწარ ანგარიში აჩვენებს, საზოგადოებას ექმნება ერთიანი შემოსავალი ერთი მილიონი და სასოციალური ათასი მანეთი. 50%-ის კველობაზედ, 4 თვის განმავლობაში საზოგადოებას წინდა მოგება 100 ათას მანეთზედ შეედი დარგება. საბჭომ უარ ჰყო რომის მოთხოვნილება და დადგინა, რომ დაცულ იქნება პროექტში მოხსენებული ვადე.

მე-37 წით საზოგადოება ვიდრე ბულია წარადგინოს ქალაქის კასნა 100,000 მანეთი, როც ვადეები უნდა იყოს იმისა, რომ მოიჯარადრე რიგინად და დროზედ შესატრულეს თავისი მოგაფლობა. რომის-კი განუტყვადებია ცხლა, რომ 100,000 მანეთის მაგერად 50,000 მანეთის მოიჯარადრე და ესეც საკამისიოა. საბჭო, ხანგრძლივი კამათის შემდეგ, დასთანხმდა ამ წინადადებას.

შეკრები

მოგზაურობა წმ. მალაქ იბრა. სალინსა და წმ. ათონის მთაზედ.

(შედეგი *) ათონის მკვლე აგეოსის მონასტრია და ხსხვად ქართველთა სავანე და მათი უარიყოება შორისა დასოციალურული. ქართველთა სავანეს ძმათ დაუწყიათ დავა ივერიის მონასტრის გამო 1883 წელს და აქამდე დასასრული არა აქვს მათს ხაზივარსა. მადლომა დემტრის, რომ ხელმწიფე იმპერატორმა აღქმასდრე მესამე, აწ დითეგ განსჯებულმა, კეთილ-ინება და მა. მოკრევი შეიბარა ქართველნი ძმანი ათონის სავანისანი და ჰმრძანა დავი-წმომის მათ რუსეთის სახელმწიფო ხაზინიდან სამა ათასი მანეთი წლიწადში შემწეობად, ვიდრე ვალსწყებდებოდეს დავა ივერიის მონასტრის გამო დაწყებული; წინააღმდეგ შემთხვევაში შიმშილით ამასწყდებოდნენ ქართველნი ძმანი: როდესაც ამავე დროს ჩვენ საქართველოს პურითა და ღვინით და სხვა კეთილი სუტებინა ბერძენთა მონაზონნი. რომელსა ახსენ ყურბის სენდა, ისინივე ეკლესიის ოსტენებლად ქართველთა სავანეს კვალდაც და უწყობობა ათას ხუთასა თუხინ ნეტარ ხსენებულნი იმპერატორმა აღქმასდრე

მესამე; ეს ფული რომ მიიღო წინამძღვარმა ქართველთა სავანისამ, ეკლესია უკვე დასრულბული იქონდა. და რომ დიხარჯა ეს ფული, წინამძღვარს მონასტრისას ჯერაც ანგარიში არ მიეცია სავანის ძმითათვის თვისი მოვალეობისამებრ. ქართველთა ახალ სავანეში აწ მძიდვაწოზენ 33 ძმანი, მათ შორის სამი მღვდელ-მონაზონი: მძიდვარი ამ სავანესი დიდ სქემოსანი, მამა თეოფილავი, იგი დღად პატრიარქულია არა თუ მხოლოდ ქართველთა სავანეში, არამედ მთელის ათონის მთის მღვდლებს შეადგენს თვისის სულიერის წმინდა მოღვაწეობის ცხოვრებით. დიდ შესანიშნავს კეთილ-ზნობის სავანის განსაზღვრულად ყოველთვის იმის მიმართავეთ ხოლმე ყველა მონასტრიდან, ერგობების განაგრჯელად. ღირსად მძიდვარე მენ ქართველთა სავანეში აგრეთვე მ. პ. გიორგი და იონა მღვდელ-მონაზონნი, ეს უკანასკნელი დროებით განაგებს სავანესა და ყოველ წელიწადისა, და ჰპრუნუნენ იგინი სავანის კეთილ-მღვდელმარტოებისათვის. ხოლო წინამძღვარი ამ სავანისა დეფუნებადგანვე მ. ბენდიკტე მღვდელ-მონაზონი აგრე ხუთი წელია განმორავნიბა მონასტრისა და იწყებება სოხუმსა და ბათუმში მონასტრის საქმეების წარმართვისათვის.

სხვადა-სხვა შევიწროებთა გარდა ქართველთა ძმათა შერთი საგრებ-

ლობის ნებასაც არ აძლევენ ბერძენთა მონაზონნი ივერიის მონასტრისას, არც საფსოსთა ერთხელ ნება მოსცემს ქართველთა ძმათ შერბი მოკრისა, ამათაც დაამზადეს შემუ ჩამოსაქანდა, ამ დროს მოკვდუნენ ივერიის მონასტრის ბერძენთა მონაზონნი, მოგრევი 12 ეკლავი, დატვირთეს და წილეს თავის სასარგებლოდ. ქართველთა ხმა ვერ გასცეს, რადგან იცო იხინი მტკირდენ ათათ რიცხებით და სულრქმელად მოითმინეს, ხმაც არ ამოუღიათ და სავანეს ეხოვდგან გარეგ არავინ მათგანი არ გასულა, რადგანაც კეთილგონიერება მოითხოვდა ამას, უკვადო პოეტე რუსთაველის სიტყვისამებრ, „სადაც არა სჯობს, ვალთ სჯობს კარგისა მამაცისაგანა“.

ყოველას ამის მიხედვნი და მსმენენნი მაინც ბერძენთა პავივისებით ვერკობათ ბერძენთა მონაზონთა, როდესაც ისინი მობრძანდებთან საქართველოში; ამავე დროს იხინი წყურვილით არჩობენ ჩვენთა ძმათა, ნებასაც არ აძლევენ ჩვენთა ძმათა სულად წყობის გაყვანის სავანეს ეხოში, არა აძლევენ ისარგებლონ მათ იმ წყაღით, რომლითაც თითონ ბერძენნი არა სარგებლობენ, რადგანაც თითონ არა მსპირებებენ, უკვითაც წყარო თვით მონასტრის ეხოშივე აქეთ.

ივერიის მონასტრში გაუტარებია ბ.ნ. მარის წარსულის წელი 40

დღე, ბევრი უშრომია, ბევრი ამოუწყურია ქართულ წიგნებიდან და ფოტოგრაფითაც გადაიღო. ამასთანავე ბ.ნ. მარი დაჰპირებია მონასტრის ძმათა ქართული წიგნების კატალოგის შედგენას, რადგანაც არ არის იგი აქამდე შედგენილი. მოგახსენებ, რომ ბოთლისათვის საცობი რომ დასტკირდეთ, ქართულის წიგნის გერდზედ მოხვევენ ტყუას და ჰმპირებენ, ანუ თვევის დასტკირად ჩანკებზედ ამ წიგნების ტყუასვე ჰმპირებენ. რა ეწოდება ამ გვარს მოქმედებას? ბარბაროსობა. აი ნიმუში განიხილეთ სიზნეისა განათლებულს 19 საუკუნის დასასრულს!

იქამდის მიღწევს სიძულელი ივერიის მონასტრის ბერძენთა მონაზონთაგან, რომ ნებას არ აძლევენ ქართველთა სავანის ძმათა თავისუფლად შევიდნენ თავიანთს ცხოვრებულ ივერიის კარის ღვთისმშობლის ხატისა, საქართველოს ეკლესიისა და ტრის მფარველისა. ათონის ივერიის მონასტრის დაფუძნებული მათე საუკუნის დასასრულს იმ ადგილზედ, რომელიც შეუქმნიათ საქართველოს დიდებულთა შვილთა თვისის სისხლითა, რომელიც დაუთხვებია მთ ბერძენთა მიერ დასახსნულად ბერძენთაგან ივერიის ოსტენებლთა საქართველოს მფუფეთა და მთავართა უხვის შემწეობითა; მორწყული და განყოფიებულია ქართველთა წმ. მამათა მო-

ღვაწეობის სისხლის ოჯლითა, დამყარებული იგი ყოველდღე წმინდა ღვთისმშობლის მფარველობითა, რომელსაც წოდებდნენ მთაწმიდა ვარკ, რომ იგი უფლისა იესო ქრისტის მოწყვლებითა.

ახლაც ყოველდღე წმინდა ღვთისმშობელი არ აკულებს თავის მოწყვლულ მფარველობას და ნუგუშა ძმათა ქართველთა ათონის სავანისათა, უსამართლოდ ღვრილითა ბერძენთაგან.

ამის დასამტკიცებლად ქართველთა ძმათა შედგენენ მოძიებრეს: ზევიით უკვე მოიხსენებ, რომ კარგად არს ქართული სასწავლოთ კამეჰელი ხატი ღვთისმშობლისა, წოდებული „არის არის ხატად“. ამ ხატს წოდებულნი ერთ გზის ღვთისმშობელი განსჯენენ ტაძრიდან 11 ივნისს და შემოვლიან გარეშე დაბა კარეს. როდის წლის წინად გადასწყვიტეს ათონის მონასტრების ეპიტროპთა ანუ წმინამძღვართა, გადაიბრუნა პირი ამ საკვირეულ მოქმედის ხატისა, აუწარბონ იგი და გამოაცხვეთ ყოველ წელსა ღვთისმშობელი წოდებან. ეს გარდაწყვეტილება მიიღეს ყოველთა კრებულთა მონაზონისათა; თითოეულმა წინამძღვარმა დასამტკიცებლად თვისის თანხმობისა, დასვა ღვთისმშობლის მონასტრისა, გადაიღეს მეორე პირი საკვირეულ მოქმედის ხატისა, გარეშის შემკობილთა ყოველის ღვთისმშობელი

დამკვირვება

შუბლეგია ცაბი—სიტყვა მდებარე, მკაფი მკარგი, ფეხ-მარდი, სულგრძობი, მებარა, მისე და მკაფი.

ლასურები

დედაგაც სსარწარგეობა შეა- მერობს ხოლო, როდესაც სსარწარგე მთაველებს, სოლო მამონკი კარგად ჭერობას, როდესაც მთავეები ქმარ კარგალებს.

ბურენი

ქრანულ-ზაზუმთამიანანი

(ამოკრებილი ამბები)

ყოველთვის, როდესაც ავრიკაში ზანგებს სამუშაოდ ქრანობენ, იკარო მემსკიციანს დაიჭერ ხოლო, რომ მემსკიციანს დროს ზანგები მესკით ვართან. ზანგები ერთი ორად უფრო მუშაობენ და ბერის მუშაობენ, როდესაც მესკი უკრავს ან თითონ მღერის. ამ ენად სოფანში რაინის გზა გაყავთ, მუშაობენ თუ შობას, თუ მემსკიციანები არ დიპრებენ, ამის გამო ყველა არტელს თავისი ორკეტარი ჰყავს.

კრანულადში სსარწარგეობს თურმე ამ ენად ვინმე სურინი, 30 წლის კაცი, ამ კაცს, როგორც ვახუშტის იუწყებიან, ორ განიხში იმდენი ელტერონის ძალა ჰქონია, რომ თამაზ შეიძლება ელტერონის კაცი ეწოდის სურინს. მაგალითად, სურგელისამებრ შეუძლიან თავზედ თმს ყალბედ დაიყენოს. შემდეგ, საგნა თურმე ამ კაცმა ხელში აიღოს რაინის ფრეფრა, მავთულ შემოსველი, რომ ამ ფრეფრამ მსუბუქი ნივთები მიტაცოს. თუ სურინი მგრძობიანად გალანობრტის მიუხაზლვდა, ისინი გალანობრტისა განზედ გაიწვეს თურმე.

ერთს გახვითს ლომინელი კორეზობინდრეტი შეიძლება სახარვლს ამავს იუწყება, რომელიც ჰელტესის მარის დაბა ვიშო- ბში მომხდარა. სადაზოთ ამ დაბის მცხო-

ბიონი და კარვდ მცოდნე რუსულის ნუსხისა, როდესაც მოსკოვი უმსა- ხურნი და იქ შეუსწავლია რუსული ენა და ამის შუამდგომლობით ვესაუბრე ამ წმ. მონასტრის ძმთა. ვიწყე მე მათთან დახლოებებით შეიძვედი საუ- ბარი:

— ვმადლობ მე უფალს იესო ქრისტესს ღმრთისა ჩემისა, რომელს- მა ღირსება შეეცადა მოხუცებისა ჩემისა, მოლოცვად ცხოველსმყოფელისა მისის საფლავისა და სხვათა წმ. ადგილთა პალესტინისა, აწ მისივე მადლითა მოვალევი წმ. ათარ- მის მთას მოსალცავა წმ. სავან- ნეთა. მოვილოცე მე რუსთა მონას- ტრისა, სკიტის და ეკლლიანის, რაო- დენდინე ბერძენთა მონასტრისა და შეიძვე—ლიდებული წარსულ ისტო- რიულის მნიშვნელობით, სახელოვა- ნი მართლ-მადიდებელს ქვეყანაზედ ივერიის მონასტრისა. ვარა სული- ვერის სიხარულის და ნუგუმის მიგე- რ ამისის მოხილვით მივიღე სული- ვერი მწუხარება. მეთხადეთ თქვენ, რადე მოგასწავნათ ვითარცა საღმრ- თოსა კრებას მე უცხო, საქართვე- ლოდან, 6 ათასს ვერის მნიშინ- ლედ მოსკოვი, ვხოვო მათა ივერიის მონასტრისათა ენეგენიანთა ჩემთვის საეკლესიო საუნჯე, შეკრებილი ივე- რიის მონასტრისა ქართველთა მარ- იის მოხსენებელთა ღირსთა მამა- თაჲს. თქვენ კრავდ მოგვეყენებთ ისტორიოდან, ქრისტეს მიერ საყვა-

რემ მდებარის ვიანის სახლში შესულ ვილანსად ტიპში, ვიანის ცოლის ძმა, მთელს დაბაში მარწარვალ და ლით კა- ცად ცნობილი. მშვიტისა და დაღვრილ- დიფულით ტიპს უზოხინი დისათვის, ამა- ლამ თქვენსა გათავიფინდ დამეო. და და- თანამებულ და პერი უმეფინებია. რა- დესაც ვაზნაში გაუთავებია, ძმა ჩამოსი- ბია დასახლის, ბუთი მანეთი რომ მიგე- ცი ამას წინად, უანევე დამბრუნეო. არა- ფერი ბუთი მანეთი არ მოვიცა შენ ჩემ- თვის და არ ვიცი რად უნდა დაგბრუნეო. — ეუბნებოდა და. მაგრამ ტიპში თვისას არ იზოლდა და ამბობდა, თუ არ მომიქმე, სამკვიფრის ვადამდითი. მეორე დღეს ტი- პისის სიძე სამუშაოდ წასულა, ესე ცხრა საათზედ და სხვაგან გასულა რაოდეს საქ- მის გამო, და სამი ბავშვი—ორი ვილი და ერთი ბიჭი—მისი ანაბრა დაღვრივია, როდესაც დაბრუნებულა, ბავშვების ღვლას შემდეგ გულ-საყავი სურათი უნახავს: ერთის წლის ძუძუ შროვარა ბავშვი ნაკუ- წაყუდ ქვეული იატაკზედ ეგდა, აქა-ი- ვყარა თურმე ხელები, ფეხები, თავი სრუ- ლიად გაბეჭდულ ერთ კანკაულში ეგდა. ორი მეორე ბავშვის ესევე მიუღიდათ თურმე, რომ დროზედ არ გავარდნილიყ- ვინერ და მეზობლებთან არ წასულიყვნენ. მალე ტირილთა და ლრალით ბავშვებმა მიიყვანეს თურმე მუხსოლები, მამასალი- სი და სოფლის სხვა მთხელნი, მესხობის ღრის დანაშავენი პირდაპირ განახნად თურმე—მე ჩემ დას სამაკვირა ვადაუხად და ვაჯირი ამოვიყარეო.

დეკემბა

(რუსეთის დებეშთა სააგენტოსაგან)

29 ნოემბერი

ლონდონი. როგორც იმისი, გე- ნერალის ვიტერის ვარი სტრანდერ- გზედ იერიშის მიტანის დროს შეს- დგებოდა 4,000 კაცისაგან.

ნაუსკობრტი. ბურები ანგრევენ რაინის გზას. 25 ნოემბერს კომარ- ლეტისთან ინგლისელებსა და ბურებს შორის სროლა ასტყდა.

ბერლინი. რეისსტაგი შეუღდა

რელნო ძმანო, რომ ივერიის მონას- ტრის დაფუძნებულისა და დამყარე- ბული ქართველთა მეფეთა და მთა- ვითარაგან, ბორწყული და ვახოხი- რებული, ვითარცა ვენახი ქრისტესი, ცრემლითა ნაცალეტითა, სისხლის- ვილითა და მოღვაწეობითა ქართველთა წმ.მამათა თორნიე, იოანე, ევთიმე, გიორგი, გაბრიელისა და სხვათა მამათა, რომელთა სახელები დაწე- რილი არიან წიგნსა სხობეფელთასა. შე- მდეგ თვით ყოვლად წმიდა ღვთის- შიშობელმა იწება მინიჭება თვისი წმ. ხატისა ამ სავანისათვის, ნიშნათ მის- ნის მოწყალეობისა და მფარველობისა ამ ქართველთა—ივერიელთა სავანე- ზედა, ვითარცა თვით ივერია—სა- ქართველთა ითვლება მისს სიღ- მითა ნაწილად. ვთხოვე ძმან- თა ივერიის მონასტრისათა ენ- ვენგენიანთ ჩემთვის შესანიშნავი ძველი დაბადება, სახარება და სხვა ქართული და ბერძნული წიგნები. პირველ მისულაზედ სრულიად უშ- რადეო წიგნები მიჩვენეს; მე ამით არ დავკმაყოფილდი და კვლავთ ვთხოვე შესანიშნავის წიგნების ჩვენება. მათ უარჰყვეს ეს ჩემი თხოვა- ბი მიზეზით, ვითომცა კარგაში წა- სულიყო მცველი წიგნებისა და თან წაეღოს გასაღები შეათვის. მაგრამ ეს ცხადი სიტყვე იყო. დამინიშ- ნეს მეორე დრო, მომავალი ვკრია თავან. თქვენ შეუღდ ღმრთელს წაველი დილით აღწე ესკარზედ ივერიის

ბიუჯეტის კითხვის. ფონ ბიულოვმა სხვაგა პალატას, რომ სამოსს კუნძუ- ლების შესახებ ხელშეკრულობის სა- ქმე განიხილოს ხოლოდ ხელეთე- ბულ შტატებს კონგრესის—მეგრ სერ- ვატურლობის დამტკიცების შემდეგ და მუშინ რეისსტაგს წარედგინება სა- მოას კუნძულებისათვის საჭირო ხა- რჯების აღრიცხვაში. იმპერიის კან- ცლერმა გოგენლომ განაცხადა, რომ რეისსტაგში შტატნილ იქმ- ნება განსახილველად სახელდრო ვილანის ერთობილად გაძლიერე- ბის პროექტი. სტატისეკრეტარ- მა ფონ ბიულოვმა ფლოტის გე- ძლიერების საჭიროება პოლიტიკურის აზრით ახსნა. ვერმანის პოლიტიკის შესახებ ფონ-ბიულოვმა, სხვათა შო- რის, სიტყვა: „ვერმანის არა მსურს წყვილის რომელსამე უცხო სახელ- მწიფოს, მაგრამ არც ის მსურს, რომ რომელსამე უცხო სახელმწი- ფომ მას ფეხზედ ფეხი დაიდგას და განზედ ვაგვალაო (აქაშა)“. ამ ენად გერმანიის ერთი უკვე ჩაითრია მსოფლიო პოლიტიკამ და ჩვენც უშუალოდ გავაფრთხოვით ჩვენი სახელმწიფოს. საფრანგეთთან სახაზლშენო პოლიტიკის მხრივ ჩვენ ყოველთვის ადვილად შევთანხმე- ლვართ ხოლომეო. რუსეთის მხრივაც ჩვენ ამ საქმეში მეგობრობი დამო- კიდებულება გვაქვსო. კეთილი გან- წყობილება ჩვენსა და შვედთებულ შტატებს შორის უკვე გულ-ღმბურ- ვილედ გამოსთქვა შტატების პრე- ზიდენტმა ებსტოლემეო. რაც შე- ენება ინგლისს ჩვენ მზად ვართ ვი- ცხოვრობო მისთან თანხმობით და პატივისცემითაო.

კონსტანტინოპოლი. გეშოგმა პო- რტას ჩაბაბა ნოტო, რომელშიაც მოთხოვნილია შერეულ კომისიის დანიშვნა ფოსტატულერგოფის შესა-

ნებ ხელშეკრულობის შესაკრავად, სხვაგორ აგენტების დანიშვნაზედ და დამინაშვეთა ვაცემავდ შეთანხ- მებლად.

30 ნოემბერი

ბერლინი. ბიულოვმა თავის სი- ტყევაში გამოსთქვა: „არა მარტო ხმელეთზედ, არამედ ზღვაზედაც ჩვენ უნდა უზრუნველ ყოფილინ ვიყვიო მოალოდნელ შემთხვევების წინააღმდეგო. ჩვენ უნდა შევიქმნათ ფლოტი იმდენად ძლიერი, რომ ჩვენზედ თხა-დასხმა შეუძლებელი შევქმნას. თავდასხმაო ვამბობ გან- საკუარებულის მნიშვნელობით იმი- ტომ, რომ ჩვენის მშვიდობის მოყ ვარე პოლიტიკის გამო მხოლოდ ჩვენგან მტრის მოგერებაზედ შეიძ- ლება ლაპარაკო.“

ლორენდო-ბარკოშე. პრეტორი- იდგან მისიული ოფიციალური დე- პუტეზდან სხანს, რომ სტრომბერგთან იმის დროს დაუტყვევებით 627 კაცი. დახოცილების და დაჭირლე- ბის რაოდენობა ინგლისის ბანაკი- დან არ იცინა.

მილდერის მდინარეზე გუშინ სი- დამოს ბრძოლა მოხდაცა. კრონიც თვისი ადგილი არ შეუცვლია და 50 ინგლისელი დაუტყვევებია.

ბერლინი. ბრიუსელიდან მოსუ- ლი დებეშა იუწყება: „სარწმუნო წყაროებიდან ცნობილია, რომ სტომბერგთან ვატკემა 2700 კაცი- დან 1200 კაცი დაჭკარა, ამათ შორის დატყვევებული 700.“

ბუკინი. გუშინ წარმოადგენის დროს ვასკდა ყუმბარა. თვტარი და- იწევა. ერთი მუშა დიკარაგა და ერთი მძიმედ დაშავდა. სახლს შესამ- ჩნვეი ზარალი არ მოსვლია.

ლონდონი. პოლიტიკურ წრეებ- ში უქანსანდელ შემთხვევებისა გამო

ძალიან შეეჭიკინებულან. შიშობენ აფრიკანდერების აჯანყებას.

განცხალვაანი

პეტრე. სამკურნალო გამგეო- მის ნებართვით, დიდი კოლო- ფი ღრის 5 მან., პატარა კოლო- — 3 მან. და 1 მ. 50 კაპ.

ახალი საშუალება თვის ვასაზრდელად და ვასამა- გრებლად, რომელიც აგრეთვე ემართლსა აქროს. შემდეგ, გამოვიდა კიდევ ახალი სა- შუალება

„პეპრსის რძე“

სახის ვასანაზღვრად და ვასამა- გრებლად, რომელიც აგრეთვე ემართლსა აქროს. შემდეგ, გამოვიდა კიდევ ახალი სა- შუალება